

## ŚRODKI PUBLICZNE A ZFŚS

1. Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1352 z późn.zm.) – dalej u.z.f.ś.s., fundusz jest przeznaczony na finansowanie działalności socjalnej organizowanej na rzecz osób uprawnionych do korzystania z Funduszu, na dofinansowanie zakładowych obiektów socjalnych oraz na tworzenie zakładowych żłobków, klubów dziecięcych, przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego.

W myśl art. 3 ust. 1 u.z.f.ś.s. w zw. z art. 10 u.z.f.ś.s. fundusz socjalny tworzą i administrują pracodawcy, którymi są samorządowe jednostki systemu oświaty. Jednostki te, na podstawie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. *o finansowaniu zadań oświatowych* (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 17 z późn.zm.), są jednostkami budżetowymi.

Zgodnie z treścią art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn.zm.) – dalej u.f.p., jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

2. Zgodnie z treścią art. 5 u.f.p., zdefiniowano katalog środków publicznych, na które składają się m.in. dochody publiczne, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, etc.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 u.f.p. **środki publiczne przeznacza się na wydatki publiczne**. Na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 u.f.p. wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego;

Wszystkie planowane wydatki związane z kosztami prowadzenia jednostki systemu oświaty, w tym te, które związane są z kosztami wynagrodzeń i ich pochodnymi, oraz odpisami na fundusz socjalny muszą się znaleźć w planie finansowym szkoły.

W związku z tym koszty finansowania z budżetu samorządowego jednostek budżetowych stanowią **wydatek** jednostek samorządu terytorialnego.

3. W związku z tym, że fundusz socjalny tworzą i administrują pracodawcy, którymi są samorządowe jednostki systemu oświaty, ale które nie są jednostkami samorządu terytorialnego, środki funduszu nie zaliczają się do kategorii samorządowych środków publicznych w rozumieniu art. 5 u.f.p.

Odpisy na fundusz socjalny stanowią, bowiem wydatek finansowany przez samorząd terytorialny ze środków publicznych. Zatem wydatki samorządowych jednostek budżetowych,

finansowane z budżetu samorządowego, określone w planie finansowym i finansowane w wysokości określonej w uchwale samorządowej, **nie stanowią samorządowych środków publicznych.**

4. Zgodnie z treścią art. 5 ust 2 pkt 4 lit. b u.f.p. do dochodów z mienia jednostek sektora finansów publicznych, do których zalicza się w szczególności odsetki od środków na rachunkach bankowych,

Natomiast należy mieć na względzie, że według dyspozycji art. 7 ust. 1 pkt 4 u.z.f.ś.s., **środki funduszu socjalnego zwiększa się o odsetki od środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.**

**Zatem zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie odsetki zgromadzone na koncie bankowym od środków funduszu, zwiększają sam fundusz.** Przejęcie tych środków przez inny podmiot, np. organ prowadzący będący jednostką samorządu terytorialnego, będzie stanowiło rażące naruszenie prawa.

Ponadto należy zauważyć, że w myśl art. 10 u.z.f.ś.s. środkami funduszu socjalnego administruje pracodawca, ewentualnie pracodawcy, którzy prowadzą wspólną działalność socjalną według zasad określonych w art. 9 u.z.f.ś.s.

**Pracodawcą jest szkoła, przedszkole lub inna placówka oświatowa (jednostka systemu oświaty), zatrudniająca nauczycieli i innych pracowników.**

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 19 lutego 2002 r., II SA 3053/01 (LEX nr 82679) stwierdził, że brak jest podstaw prawnych do uznania organu samorządu terytorialnego za organ zarządzający szkołą w rozumieniu art. 3(1) ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 z późn.zm.).

Tak, więc organ taki nie może przypisywać sobie kompetencji pracodawcy wobec nauczycieli, jak i innych pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach systemu oświaty. W związku z tym, mimo że jednostki systemu oświaty są samorządowymi jednostkami budżetowymi, to organ prowadzący nie posiada kompetencji pracodawcy, który administruje środkami funduszu socjalnego.

**Zatem odsetki od środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie stanowią środków publicznych w rozumieniu art. 5 u.f.p.**